

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXXVII. — Izdan in razposlan 5. dne oktobra 1917.

Vsebina: Št. 396. Ukaz, s katerim se, izvršujé cesarski ukaz z dne 16. marca 1917. l. izpreminjajo, oziroma dopolnjujejo nekatera določila izvršitvenih predpisov k I., II., III., IV. in VI. poglavju zakona z dne 25. oktobra 1896. l. o neposrednjih osebnih davkih.

396.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 29. septembra 1917. l.,

s katerim se, izvršujé cesarski ukaz z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124), izpreminjajo, oziroma dopolnjujejo nekatera določila izvršitvenih predpisov k I., II., III., IV. in VI. poglavju zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) o neposrednjih osebnih davkih.

Izvršujé cesarski ukaz z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124) se izpreminjajo, oziroma dopolnjujejo nastopno oznamljena določila z razpisi finančnega ministrstva z dne 28. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 35), z dne 18. maja 1897. l. (drž. zak. št. 124), z dne 18. marca 1914. l. (drž. zak. št. 61), z dne 18. marca 1914. l. (drž. zak. št. 62) in z dne 18. marca 1914. l. (drž. zak. št. 64) razglašanih izvršitvenih predpisov k I., II., III., IV. in VI. poglavju zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) (v besedilu novele o osebnih davkih z dne 23. januarja 1914. l. [drž. zak. št. 13]) z veljavnostjo od dne razglasitve omenjenega cesarskega ukaza, to je od 22. dne marca 1917. l.:

I. Poglavje.

Člen 16, številka 8 in 9, se mora glasiti:

8. Predsednik sme po potrebi ogledati ali dati ogledati obrtne naprave, obratovališča in zaloge med delovnimi urami.

9. Nadalje more vpogledati ali dati vpogledati v opravilne in gospodarske knjige, kar so ponudili davčni zavezanci, ter jih pozvati, da dovolijo vpogled (§§ 272 nasl.). V tem pozivu mora biti izrečen pristavek, da bi se, ako se pozivu ne ugodí v primerno določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi danih pomočkov.

O postopanju pri teh uradnih dejanjih, nadalje o kaznih zaradi nereda, ki jih je naložiti, ako se ne sluša gornji poziv ali ako se odreče vpogled v knjige, oziroma pojasnila, ki so z njim v zvezi, se razpravlja v VI. poglavju zakona; o kazenskem uradnem dejanju, ki se uvede, ako se zabrani ogled obratovališč itd., so potrebna določila ukrenjena v V. poglavju.

Člen 18, številka 4, se mora glasiti:

4. Ako davčni zavezanec ne donese dolžne izjave v predpisanem roku (§ 42), ako se brani

ali opusti brez zadostnega opravičenja podati razjasnila in pojasnila, ki so morda potrebna, da se dopolni ali popravi njegova napoved pridobnine (§ 43, odstavek 4), nadalje ako se brani ali opusti kljub došlemu mu pozivu predložiti opravilne in gospodarske knjige (§ 43, odstavek 6) ali odgovoriti na očitek pomislekov (§ 45), sme pridobninska komisija, oziroma v primerih, označenih v § 66, davčno oblastvo I. stopnje uradoma odmeriti pridobnino brez sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi pomočkov, ki jih ima pred seboj. Pred tako odmero davka pa je pozvati davčnega zavezanca, izrečno opozarjaje, na to pravno posledico, naj poda izjavo, dá razjasnila in pojasnila, predloži opravilne in gospodarske knjige, oziroma odgovori na očitek pomislekov v primerno določenem roku. Ta rok je določiti z najmanj osmimi dnevi, kadar se pozove, naj vloži pridobninsko napoved.

Ta določila pa ne izključujejo pravice davčnega oblastva in pridobninske komisije, oziroma njenega predsednika izdati gori označene pozive, zapretivši hkratu kazni zaradi nereda (§§ 42, odstavek 3, 250, 279, odstavek 2), ter morebitne naložbe te kazni zaradi nereda.

II. Poglavlje.

Člen 51, številka 8, se mora glasiti:

8. Finančni minister more iz važnih razlogov delegirati za odmero davka drugo nego po številki 1 pristojno davčno oblastvo.

Ako bi se pokazalo, da je treba odmerno opravilo več davčnih oblastev združiti pri enem davčnem oblastvu, se razglasi posebej na to našajoče se obče ukazilo.

V členu 51, številka 9, je črtati besedi „prvega odstavka.“

Člen 51, številka 11, prvi stavek, se mora glasiti:

Za Dunaj ostane v veljavnosti z razpisom finančnega ministrstva z dne 10. avgusta 1877. l. (drž. zak. št. 72) uvedena posebna pristojnost c. kr. davčnega upravnništva za I. okraj in za Trst z ukazom finančnega ministrstva z dne 21. oktobra 1908. l. (drž. zak. št. 219) uvedena posebna pristojnost tamošnjega c. kr. davčnega upravnništva I, dokler se ne ukrene drugače.

V členu 53 je pristaviti za številko 5:

5. Določila sprednje številke veljajo zmislu primerno zlasti tudi tedaj, ako se pozivu, naj se dovoli vpogled v opravilne in gospodarske knjige, ne ustreže v stavljenem roku (člen 54, številka 3 a).

V členu 54 je vriniti za številko 3 a:

3 a. Davčno oblastvo more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige. Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, če se brez zadostnega opravičenja brani predložiti zgoraj označene knjige ter morda zahtevane druge zapiske, pomočke in izkaze ali ne sluša nanj namerjenega poziva v primerno določenem roku, uradoma priredil davek brez nadaljnjega sodelovanja davčnega zavezanca na podlagi pomočkov, ki jih ima davčno oblastvo pred seboj.

Natančnejša določila o vpogledu v knjige so v členu 8 izvršitvenega predpisa k VI. poglavju.

V podučilu k obrazcema E_1 in E_2 (k členu 52) naj stopi na mesto zadnjega odstavka, ki ima napis „Davčna prikrajšba“, nastopni odstavek:

Kazenska določila.

Na davčna kazniva dejanja, natančneje označena v V. poglavju zakona o osebnih davkih ter v členu III cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124) (zlasti na davčno prikrajšbo in nemarno nevarnost za davek), nadalje na denarne in zaporne kazni, ki so zapretene zanja, se opozarja posebej.

III. Poglavlje.

Člen 19, številka 1, se mora glasiti:

1. Kdor ne poda dolžne priznanice za rentnino v predpisanem roku, zoper njega se lahko prične preiskava in se lahko kaznuje zavljo zatajbe davka ali zaradi nemarne nevarnosti za davek ali zaradi nerednosti (§ 243, številka 4, z. o. o. d. in člen III, § 1, cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. [drž. zak. št. 124]).

Kaznovanja ne bodi, ako je bil davku zavezani prejemek obsežen v priznanici za dohodnino

in oznamenjen tako natančno, da so mogla oblastva spoznati njegovo rentninsko dolžnost.

Davčni zavezanec se more ogniti kaznovanju vsekakor s tem, da preda, če tudi pozneje, na pristojnem mestu priznanico, preden je prejel prvi poziv na zaslišanje kakor obdolženec ali uradno obvestilo, da je zoper njega podana kazenska ovadba.

V členu 19, številka 3, odstavek 1, je črtati besede „zavoljo zatajbe davka“.

V členu 19, številka 3, odstavek 2, je besedi „zatajbe davka“ nadomestiti z besedama „kaznive opustitve“.

V členu 19, številka 4, je po besedah „zakona o osebnih davkih“ vrniti besede „oziroma člena III cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124)“.

V členu 19 je pristaviti za številko 5:

5. Rentnina se more odmeriti uradoma na podstavi pomočkov, ki jih ima davčno oblastvo pred seboj, tudi tedaj, ako se v stavljenem roku (člen 22, številka 10, odstavek 2) ne ustreže pozivu, naj se dovoli vpogled v opravilne in gospodarske knjige.

V členu 22 je pristaviti za številko 10:

10. Davčno oblastvo more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v opravilne in gospodarske knjige.

Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, če se brez zadosnega opravičenja brani predložiti zgoraj oznamenjene knjige ter druge zapiske, pomočke in izkaze ali ne sluša nanj namerjenega poziva v primerno določenem roku, uradoma priredil davek brez nadaljnjega sodelovanja davčnega zavezanca na podlagi pomočkov, ki jih ima davčno oblastvo pred seboj.

Natančnejša določila o vpogledu v knjige so v členu 8 izvršitvenega predpisa k VI. poglavju.

Člen 28, številka 1, odstavek 2, se mora glasiti:

Opustitev tega naznanila je po § 243, številka 4, z. o. o. d. zatajba davka ali nemarna

nevarnost za davek, oziroma nerednost, ki jo je kaznovati po členu III, § 1, cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124).

V obrazcu J (k členu 21) je po številki „244“ pristaviti besede „z. o. o. d., oziroma člena III cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124)“.

IV. Poglavje.

V členu 3, III, številka 1, odstavek 2 je navedbo „člen 15, št. 2“ nadomestiti z navedbo „člen 15, II, št. 2“.

Člen 30, številka 1 se mora glasiti:

1. Kdor ne poda dolžne priznanice za dohodnino v predpisanem roku, proti njemu se lahko prične preiskava zavoljo zatajbe davka ali zaradi nemarne nevarnosti za davek ali zaradi nerednosti in se lahko kaznuje (§ 243 z. o. o. d. in člen III, § 1 cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124).

Davčni zavezanec se pa more vsekakor ogniti kaznovanju s tem, da preda, če tudi pozneje, na pristojnem mestu priznanico, preden je dobil prvo povabilo na zaslišanje kakor obdolženec ali uradno obvestilo, da je zoper njega podana ovadba.

Člen 44, številka 6 in 7, se mora glasiti:

6. Davčno oblastvo lahko zahteva za pripravo priredbe pojasnila, ki nadrobno izkazujejo navedbe priznanice (prejemke in izdatke), nadalje predložbo prepisa računa o dobičku in izgubi, bilančnega in glavničnega računa ter drugih računov, ki jih piše davčni zavezanec, kakor na primer računa o blagu, fabrikaciji, stroških in obrestih itd. Davčnega zavezanca tudi lahko pozove, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige.

Natančnejša določila o vpogledu v knjige so v členu 8 izvršitvenega predpisa k VI. poglavju.

7. Poziv, naj se dovoli vpogled v knjige, je izdati vedno z izrečnim pristavkom, da bi se, če se mu ne ustreže v določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnjega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi pomočkov, ki jih ima oblastvo pred seboj (§ 206, odstavek 1, zadnj, stavek). Pa tudi pri drugih prašanjih ali pozivih

ki se primerijo v teku pismene ali ustne razprave, je primerno podučiti davčnega zavezanca o pravnih nasledkih, če se kdo brani odgovoriti na nje ali če odgovori na nje neresnično (člen 53, številka 4).

V členu 48, številka 10, odstavek 4, je navedbo „člen 7, št. 3“ nadomestiti z navedbo „člen 7, IV“.

V členu 49, številka 4, zadnji odstavek, je navedbo „(§ 239)“ nadomestiti z navedbo „(§ 239 z. o. o. d., oziroma člen III, § 1 cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124)“.

Člen 49, številka 13, odstavek 1, se mora glasiti:

13. nadalje vpogledati ali dati vpogledati opravilne knjige (člen 44, številka 6 in 7).

Člen 49, številka 13, odstavek 3, naj odpade.

Člen 50, številka 3, naj odpade.

V členu 50, številka 7, odstavek 2, je navedbo „(čl. 7, št. 4 izv. predp. V)“ nadomestiti z navedbo „(čl. 7, V izv. predp. V)“.

V členu 51, številka 4, odstavek 1, je navedbo „člena 50, št. 3, ali 53, št. 2“ nadomestiti z navedbo „člena 53, št. 2“.

V členu 53, številka 4, je vriniti v prvem stavku po besedah „pred komisijo“ besede „ali poziva, naj dovoli vpogled v knjige“ in pred sklepnim stavkom stavek „O potrebnosti zapretila te pravne posledice v pozivu, naj se dovoli vpogled v knjige, primerjaj člen 44, št. 7.“

V členu 61, številka 7, odstavek 3, naj odpade zadnji stavek.

V členu 63, številka 2, prvi stavek je po besedah „kakor cenilna komisija“ vriniti: „in njen predsednik“.

Člen 63, številka 3, naj odpade.

Člen 71, številka 1, odstavek 2, se mora glasiti:

Opustitev je po § 243, št. 5, z. o. o. d. zatajba davka ali po členu III, § 1, odstavek 1

in 2, cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124), nemarna nevarnost za davek ali končno nerednost, ki jo je kaznovati po členu III, § 1, odstavek 3, omenjenega cesarskega ukaza.

V obrazcih C in D (k členu 39) je v zadnjem odstavku podučila po besedah „drž. zak. št. 220“ vriniti besede „oziroma člena III cesarskega ukaza z dne 16. marca 1917. l. (drž. zak. št. 124)“.

VI. Poglavje.

V členu 3, številka 7, je navedbo „člen 15, št. 2“ nadomestiti z navedbo „člen 15, II, št. 2“.

Člen 8 se mora glasiti:

Vpogled v opravilne in gospodarske knjige. (Vpogled v knjige.)

(§§ 272 do 279.)

Vpogled v opravilne in gospodarske knjige lahko davčni zavezanec ponudi ali lahko davčni priredbeni organi zaukažejo tako v priredbenem postopanju kakor tudi v postopanju pravnih pomočkov, pravitako v kazenskem postopanju.

I. Ponujeni vpogled v knjige.

(§ 272, odst. 2.)

1. Ako davčni zavezanec sam ponudi vpogled v knjige, mora dejanstva, ki se naj dokažejo z vpogledom v knjige, natančno oznameniti, drugače se ni ozirati na njegovo ponudbo. Tudi ne bodi vpogleda v knjige, ako so dejanstva, ki se naj dokažejo, sploh brez pomena za priredbo davka, oziroma za kazenski postopek ali ako smatra davčno oblastvo, oziroma komisija navedbe davčnega zavezanca (obdolženca) tudi brez vpogleda v knjige za verjetne.

2. Ako davčni zavezanec ne dovoli vpogleda v knjige, ki ga je zaprosil on sam ter je bil dovoljen, se šteje njegova ponudba za umaknjeno. Ako se zakasni dovolitev vpogleda, sme davčno oblastvo ali komisija zaukazati določen rok za vpogled v knjige s pristavkom, da se bo ponudba, če ta rok poteče brez uspeha, štela za umaknjeno.

3. Obseg vpogleda v knjige se mora omejiti na mero, ki jo zahteva dokazna snov, razen ako

se mora hkratu s poujenim vpogledom v knjige izvršiti zaukazani vpogled v knjige; v tem primeru je ravnati po zaukazih oddelka II tega člena.

II. Zaukazani vpogled v knjige.

(§ 272, odst. 1, § 277, odst. 3, § 279.)

1. Zaukazati more vpogled v knjige gledé kontingentirane občé pridobnine predsednik pridobninske komisije in pridobninske deželne komisije ter te komisije same (§§ 43, 46 in 61, odst. 2), gledé nekontingentirane občé pridobnine davčno oblastvo, v prizivnem postopku predsednik pridobninske deželne komisije, oziroma ta komisija sama (§ 66), gledé posebne pridobnine in rentnine, ki jo je prirediti na podstavi priznanic (rentnina po priznanici), davčno oblastvo, oziroma finančno deželno oblastvo (§§ 111, 114, 141 in 143), gledé dohodnine in plačarine končno davčno oblastvo, cenilna in prizivna komisija in njih predsedniki (§§ 206, 210 in 222).

V kazenskem postopanju more zaukazati vpogled v knjige gledé vseh v zakonu o osebnih davkih, oziroma v noveli o osebnih davkih uravnanih davkov, torej tudi gledé rentnine, ki jo je pobirati z odbitkom (odbitna rentnina) in davščine od tantijem davčno oblastvo in finančno deželno oblastvo (§ 258, odst. 5, in § 260).

2. Dolžnost dovoljevati vpogled v opravilne in gospodarske knjige se ne razteza le na opravilne in gospodarske knjige v ožjem zmislu besede, temveč na vse zapiske, ki jih piše davčni zavezanec o svojem gospodarskem poslovanju (gospodarski obrat ali imovinska uprava) in ki morejo nuditi kakršnakoli razjasnila o okolnostih, važnih za priredbo davka, brez ozira na to, ali je to popolno knjigovodstvo ali ne. Obsega tudi dolžnost pokazati pogodbe, zadolžnice, pobotnice o obrestih, računске izpiske, fakture in druge računске pomočke in dokaze; da se pokažejo ti pomočki, se more tudi terjati, ako se ne pišejo knjige.

3. Obseg, v katerem je izvršiti vpogled v knjige, se ravna po njega namenu in je pridržan preudarku organa davčnega oblastva ali komisije, ki ga opravlja. Pri tem pa je strogo paziti na to, da se ne preseže mera, ki je potrebna za dosego namena vpogleda v knjige, zlasti da se ne zahtevajo pojasnila in izkazi, ki segajo čez to mero. (Prim. tudi III, C.)

4. Vpogled v knjige je zaukazati le tedaj, ako obstajajo osnovani dvomi o pravilnosti navedb

davčnega zavezanca in ako druga dokazila, ki so na razpolaganje, ne zadoščajo, da se dožene resnica.

5. V priredbenem postopanju in v postopanju pravnih pomočkov o priredbi je pozvati davčnega zavezanca vedno z izrečnim pristavkom, da bi se, če se pozivu ne ustreže v primernem roku, ki se določi, uradoma priredil davek brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi pomočkov, ki jih ima oblastvo pred seboj. (§ 43, odst. 6, § 112, odst. 4, § 141, odst. 3, § 206, odst. 1, § 210, § 213.)

Neodvisno od tega se more, ako davčni zavezanec ne sluša poziva, naj dovoli vpogled v knjige, ali ako zabrani vpogled v knjige, s kaznimi zaradi nereda do 10.000 K izsiliti vpogled v knjige.

Iste kazni zaradi nereda se morejo nalagati tudi, ako se zabranijo pojasnila, ki so v zvezi s pogledom v knjige, n. pr. ali in katere knjige se pišejo ali v katerih knjigah se najdejo določna pojasnila. Kazen zaradi nereda se more zapretiti ob vsaki ponovitvi poziva in se more tudi dejansko naložiti, ako se vnovič ne sluša poziv. Gledé postopanja je uporabljati določila § 250 (člen 5 izvršitvenega predpisa V).

6. V kazenskem postopanju je to, če se ne sluša poziv, naj se dovoli vpogled v knjige, oziroma naj se dadó nadaljnja pojasnila, združeno s kontumačnimi posledicami § 259; toda najprej se mora poziv ponoviti s pristavkom, da bi se, ako bi bil obdolženec zopet neposlušen, izrekla kazenska razsodba na podstavi pomočkov, ki jih ima oblastvo pred seboj.

Dopustno pa ni nalagati v kazenskem postopanju kazni zaradi nereda, da bi se izsilil vpogled v knjige.

Toda v kazenskem postopanju morejo po posebnem pismenem naročilu davčnega oblastva, ki vodi preiskavo, osebe, katerim je poverjeno opraviti vpogled v knjige (III, A, št. 1), tudi zoper voljo davčnega zavezanca stopiti v prostore, v katerih so hranjene knjige, in vpogledati v knjige. Te oblasti pa se je poslužiti le izjemoma v važnih kazenskih primerih tedaj, ako je pričakovati zanesljive razjasnitve učina ali podlage za odmero kazni le, če se vpogleda v knjige. V tem primeru se ne ponovi poziv, kakor je omenjeno v prvem odstavku.

7. Oblastvo ali komisija, ki je zaukazala predložbo knjig, zapiskov in dokazov, more

zaukazati dopolnitev ali ponovitev vpogleda v knjige, ako to, kar se je dognalo v zapisniku, ne zadošča za razjasnenje kakih pomislekov.

Na vnovič zaukazani vpogled v knjige je tudi uporabljati gornja določila (št. 1 do 6).

III. Skupna določila.

A. Organi, katerim je poverjeno opraviti vpogled v knjige. Privzemanje izvedencev, tolmačev in zaupnikov (§ 273).

1. Vpogled v knjige naj opravi predsednik pristojne komisije ali državni uradnik, ki ima pisмено naročilo predsednika ali davčnega oblastva, ali končno, ako se davčno oblastvo in davčni zavezanec zedinita na osebo kakega uda komisije, ki ni državni uradnik, ta ud komisije.

Pristojno oblastvo ali komisija prve stopnje lahko privzame, ako kaže obseg ali posebna kakovost vpogleda v knjige, ki ga je izvršiti, da je to potrebno, po preudarku izvedenca v knjižni stroki, zapriseženega tolmača ter uradne pomožne moči.

2. Te osebe morajo strogo molčati o razmerah davčnih zavezancev, za katere so izvedele o priliki vpogleda v knjige, in morajo izpolnjevanje te dolžnosti, ako niso zaprisežene že za državne uradnike, namesto prisega obljubiti s tem, da podajo roko. Na kazenska določila § 246 jih je izrečno opozoriti. (Prim. spodaj F.)

3. Izbiraje izvedenca v knjižni stroki se je ozirati na to, da pozna razmere dotične pridobitne stroke.

4. Zoper to, da se privzamejo osebe, ki kupčijsko tekmujejo z davčnim zavezancem, ali njihovi nameščenci, lahko ugovarja davčni zavezanec. O takem ugovoru odloči oblastvo ali komisija končno veljavno, oziraje se na vse okolnosti primera.

5. Tudi davčni zavezanec ima pravico sam privzeti zaupnika in enega knjižnega izvedenca, vzetega iz seznamkov, ki se pišejo na sodiščih. V tem primeru pa mora stroške plačati vedno sam. (Prim. spodaj G, št. 1.)

B. Kraj in čas vzprejemanja dokazov (§§ 274, 275 in 281).

1. Vpogled v knjige je praviloma izvršiti v uradnih prostorih pristojnega oblastva ali komisije prve stopnje.

Ob obširnih poizvedovanjih ali v drugih ozira vrednih okolnostih naj se vrši vpogled, ako davčni zavezanec to zahteva, v njegovih obrtnih prostorih, oziroma v njegovem stanovanju. (Prim. tudi II, št. 6, odst. 3.)

2. Ako stanovanje ali obrtni prostori davčnega zavezanca niso v okolišu pristojnega oblastva, oziroma komisije, je ukreniti, da izvrši vpogled v knjige davčno oblastvo, oziroma komisija, v koje okolišu so stanovanje ali obrtni prostori.

3. Na predlog oblastev ali davčnih zavezancev se lahko iz važnih razlogov delegira tudi druga nego po obćih pravilih pristojna komisija, oziroma davčno oblastvo, da izvrši vpogled v knjige. Za delegiranje v okolišu finančnega deželnega oblastva se pooblašča to oblastvo; zoper njegovo odločbo je davčnemu zavezancu odprt rekurz na finančno ministrstvo. O delegiranju komisije, oziroma davčnega oblastva v okolišu drugega finančnega deželnega oblastva odloči finančno ministrstvo.

4. Opravlja je vpogled v knjige se je ogibati motenja rednega opravljenega in gospodarskega obrata. Sploh je izvršiti vpogled v knjige, kolikor moči hitro, pa možnosti tudi brez prenehljaja. Ako gre za zapiske ali dokaze, ki jih potrebuje davčni zavezanec izvršujé svoj poklic ali svojo obrt, se mora dati davčnemu zavezancu možnost, da more v opravljenih urah primerno uporabljati te zapiske in dokaze.

5. V pozivu, naj dovoli vpogled v knjige, je davčnemu zavezancu naznaniti čas vzprejemanja dokazov in imena izvedencev, tolmačev ali zaupnikov, ki jih privzame organ, kateremu je poverjeno izvršiti vpogled v knjige (A, št. 1, odst. 2). Hkratu je določiti primeren rok, v katerem se mora davčni zavezanec poslužiti pravice izvoliti kraj za vzprejemanje dokazov (št. 1, odst. 2) ter v § 273, odst. 3 (A, št. 4) določene pravice ugovarjati zoper osebo izvedencev.

C. Izvršitev vpogleda v knjige (§ 276, odst. 1 in 2).

1. Vpogled v knjige se lahko razteza na vse opravilne in gospodarske knjige davčnega zavezanca. Ako se knjige ne pišejo ali ako je potrebno, da se dopolni in potrdi vsebina knjig, se sme zahtevati tudi predložba pogodb, zadolžnic, pobotnic o obrestih, računskih izpiskov, faktur ali drugih računskih pomočkov, dokazov in kupčijskih dopisovanj, ki so v posesti davčnega zavezanca.

V zapiske, ki obsegajo edinole imena odjemalcev ali kupčijske kalkulacije ali fabrikacijski postopek ali imajo za predmet hišno gospodarstvo, pa je vpogledati le tedaj, ako se zdi neobhodno potrebno, da se doseže namen vpogleda v knjige. Od teh knjig je razločevali take knjige ali sestavine knjig ter računске pomočke in dokaze, ki obsegajo poleg pravkar omenjenih zapiskov tudi druge za obdačbo važne vpise ali pa so del danega zistema vknjiževanja, na primer saldakonti (osebni računi) s pripadajočimi vpisniki vred, fakture ali kopijske knjige faktur, ki obsegajo včasih tudi kalkulacije, gospodinjski ali zasebni računi kakor bistvena dopolnila glavniskega računa i. sl.

2. Vpogled v knjige se naj ne omejuje le na kronološke in zistematske zapiske knjig, temveč ga je — ako je potrebno za dopolnitev ali potrditev vsebine knjig — raztegniti tudi na računске pomočke in druge dokaze (št. 1, odst. 1). Tudi je vpoštevati, da se pokažejo v praksi ne redko različne možnosti vknjižbe istega kupčijskega primera in da so zapiski mnogokrat med seboj v zvezi, tako sicer, da bi bil često pogrešek zadovoljiti se z vpogledom v posamezni zapisek. V ostalem tudi ni puščati v nemar, da ne bo vedno mogoče iz tako omejenega vpogleda v knjige dobiti prepričanje o rednem pisanju opravičnih knjig.

3. Kadar se opravlja vpogled v knjige, je treba vedno imeti pred očmi davčnoppravna načela. Ako gre za poizvedbo davku zavezanih dohodkov, je posebno pozornost obračati na eventualne izpremembe v stanju glavniskih računov (računov opravičnih vlog); prav tako je poleg drugih, po položaju posebnega primera potrebnih ugotovitev tudi preiskovati, ali niso na dolg donosa zaračunjeni izdatki, ki po davčnoppravnih načelih ne morejo manjšati donosa.

4. O uspehu vpogleda v knjige je sestaviti zapisnik, v katerem je navesti vse z vpogledom v knjige dognane, za odmero bistvene okolnosti. Zlasti naj obsega zapisnik:

- a) Namen vpogleda v knjige, to je snov dokaza.
- b) Oznamenilo knjig in zapiskov, ki so se predložili na vpogled; navedbe o njihovi zunanji kakovosti, o načinu knjigovodstva (ali po navadnem ali dvojnem zistemu itd.).
- c) Vpise, ki se nanašajo na dejanstva, ki jih je dognati z vpogledom v knjige, s primer-

nimi pojasnili vred. Ako se izvrši vpogled v knjige, da se dokaže čisti donos ali dohodek, je zapisniku, ako mogoče, priložiti prepise zadnje in predzadnje bilance, eventualno tudi zadnjega računa o dobičku in izgubi.

- d) Pojasnila in poročila, ki jih je dal davčni zavezanec ali njegov zastopnik, na njegovo zahtevanje izvršene ugotovitve, pripomnje morda privzetih izvedencev ali imenovanega zaupnika, ako so te svedočbe važne za uspeh vpogleda v knjige ali ako se izrečno želi, da se vzprejmejo.
- e) Vse okolnosti, ki so važne za verojetnost knjig in zapiskov.
- f) Eventualno odreko predložiti določene knjige, zapiske ali dokaze ali trditev davčnega zavezanca, da ne piše, oziroma da nima zapiskov, ki se zahtevajo od njega, z okolnostimi vred, ki jih navaja davčni zavezanec, da utemeljuje to trditev. To ima zlasti, ako gre za to, da se zahtevajo dokazi in druge listine za dopolnitev ali potrditev vsebine knjig, namen davčnega zavezanca takoj ob vzprejemanju dokazov opozoriti na tiste točke, v katerih smatra organ, ki izvršuje vpogled v knjige, dokazovanje za pomanjkljivo, da se mu dá s tem prilika popolniti dokaz.
- g) Eventualno prošnjo davčnega zavezanca, da sme posamezne postavke v svojih knjigah in zapiskih z ozirom na poklicno dolžnost molčečnosti, ki mu je naložena nasproti tretjim osebam, odpreti organu, ki opravlja vpogled in preskušnjo zapiskov, samo brez imen dotičnih oseb ter odredbo, ki jo ukrene ta organ o tem (E, št. 2).
- h) Zahtevo, ki jo je eventualno stavil davčni zavezanec, naj se dovoli (najmanj 14dneven) rok, da poda obširno izjavo o gradivu, ki se je dobilo z uspehi vpogleda v knjige, vštevisi eventualno mnenje izvedenca.

D. Poročanje uspeha komisiji (§ 276, odst. 2).

Kadar se poroča komisiji uspeh opravljenega vpogleda v knjige, ni naznaniti imen kupčijskih tovarišev, dobavnih virov in odjemalcev. Ako je pa organ, ki je opravljal vpogled v knjige, grajal določne vpise ali dokaze v smeri, da je potrebno

vedeti imena, da se odloči o dokazni moči vpisa, tedaj je tudi ta imena vzprejeti v poročilo. Na zahtevanje davčnega zavezanca pa je v tem primeru ter, ako gre za druga določna dejanstva, kojih naznanilo polni komisiji bi spravilo njegovo sposobnost za konkurenco v nevarnost ali bi mu sicer povzročilo očitno škodo, naznaniti uspeh izvršenega vpogleda v knjige najprej odboru, ki se ustanovi z mislu primerno uporabljuje določila § 211 (člen 50, št. 4, odst. 2 in 3 izvršitvenega predpisa IV) in ki naj potem poroča polni komisiji svojo izjavo o dokazni moči tega grajanega vpisa, ne da bi imenoval imena.

E. Ocenjevanje dokazov (§ 277, odst. 1 in 2).

1. Oblastvo ali komisija mora posledek vpogleda v knjige po svojem svobodnem, iz vestne preskušnje vseh okolišnosti dobljenem prepričanju uvaževati in po tem razsoditi, ali in v koliko je smatrati, da so dokazana dejanstva, za kojih dokaz se je opravil vpogled v knjige.

V ta namen si mora na podstavi zapisnika, ki ga ima pred seboj, ustvariti sodbo o rednem pisanju in verjetnosti knjig in se pri tem odločiti zlasti o tem, ali se dá po obliki in vsebini sklepati, da se vpisi, za katere so določene, pišejo tekoče, popolno in pravilno, in ali zadoščajo za presojanje tistih dejanstev, za kojih dognanje se je opravil vpogled v knjige. Ali oziroma v koliko so posamezne vrzeli, pisanje posameznih knjig na posameznih listih, popravki ali nedostatek posameznih dokazov pripravni omajati prepričanje o rednem pisanju knjig, je presojati po razmerah posebnega primera.

Ako se je davčno oblastvo ali komisija po tem prepričalo o rednem pisanju knjig, bo moglo gledé opravljenega obrata, ki je predmet knjigovodstva, pri svojih domnevanjih, ki jih dá priredbi v podstavo, odstopiti od knjižnih vpisov le iz zelo tehtnih vzrokov, tako na primer, ako so posledki vpogleda v knjige v nasprotju z drugače ovedenimi dejanstvi ali ako se sicer izkaže neresničnost znatnih vknjižb ali knjižnih pomočkov ali ako so dana dejanstva, zaradi katerih je sploh dvomljivo, ali so knjige pripravne v zadostni meri razjasniti okolišnosti, ki jih je dognati.

Pa tudi tedaj, kadar davčni zavezanec ne predloži popolnoma v redu pisanih knjig ali nima popolnega knjigovodstva, temveč piše le posamezne knjige ali zapiske, ni brez ovinkov izjaviti,

da se je izjalovil knjižni dokaz. To velja zlasti pri ne popolnih trgovcih zlasti tedaj, ako se ne sestavljajo inventure in bilance. V vseh takih primerih nepopolnega knjigovodstva bo oblastvo ali komisija morala marveč, svobodno ocenjuje dokaze, ob vestni popreskušnji vseh okolišnosti preudariti, ali in v koliko je prisoditi vpisom verjetnost in dokazno moč.

2. Ako izjavi davčni zavezanec, da more posamezne postavke v svojih knjigah in zapiskih z ozirom na poklicno dolžnost molčečnosti, ki mu je naložena nasproti drugim osebam, kakor n. pr. pri zdravnikih, lekarničarjih, odvetnikih, notarjih, odpreti organu, ki opravlja vpogled in preskušnjo zapiskov, samo brez imen dotičnih oseb, ni brez ovinkov enačiti tega, kakor da bi bil odrekel dovolitev vpogleda, marveč, ocenjuje vse okolišnosti, razsoditi, ali se more tudi s to omejitvijo prisoditi knjigam verjetnost. Sicer bo v takih primerih davčni zavezanec včasih pripravljen dovoliti zaupniku neomejen vpogled v knjige in zapiske, ki bo moral potem kakor priča, seveda varuje tajno imena, izpovedati o tem, ali se navedbe, ki jih je podal davčni zavezanec v tej smeri, ujemajo z zapisi.

3. Preskušuje knjige in zapiske, ter uvažuje uspeh te preskušnje naj se vsekakor ne graja dejanski opravljeni in gospodarski obrat.

4. Posledek uvaževanja knjižnega dokaza je hkratu z odločbo, ki se izreče v stvari sami, utemeljeno naznaniti davčnemu zavezanec.

Ako je davčni zavezanec predložil po predpisih trgovskega zakona v redu pisane trgovske knjige, davčno oblastvo ali komisija pa je po svojem prepričanju vendar smatralo, da je treba njegovi odločbi dati v podstavo od knjižnih vpisov razlikujoča se domnevanja, je navesti v obrazložbi zlasti okolišnosti in uvaževanja, ki so bila pri tem merodajna.

F. Dolžnost molčečnosti (§ 276, odst. 3).

Vse osebe, ki so se udeležile vpogleda v knjige, imajo dolžnost molčečnosti po § 246.

Strogo molčati morajo zlasti tudi o imenih kupčijskih tovarišev, o dobavnih virih in odjemalcih ter o vseh opravljenih tajnostih davčnega zavezanca. (Prim. v ostalem zgoraj A, št. 2.)

G. Stroški vpogleda v knjige (§ 278).

1. Ako se je iz opravljenega vpogleda v knjige pokazala nepravilnost bistvenih navedb davčnega zavezanca, se mu lahko naloži povračilo posebnih stroškov, ki so nastali z vpogledom v knjige. Stroške zaupnika ali knjižnega izvedenca, ki se je privzel k vpogledu v knjige na ukrep davčnega zavezanca, pa mora neodvisno od posledka vpogleda v knjige plačati vedno davčni zavezanec sam. (Prim. zgoraj A, št. 5.) V kazenskem postopanju se izreče povračilo stroškov v kazenski razsodbi.

2. Zoper odločbo davčnega oblastva, ki se glasi na povrnitev stroškov, ima davčni zavezanec pravico rekurza na finančno deželno oblastvo,

zoper tako odločbo komisije pa pravico priziva na prizivno komisijo, oziroma pridobninsko deželno komisijo. Ako je tako odločbo izrekla prizivna komisija, oziroma pridobninska deželna komisija, ima davčni zavezanec pravico rekurza na finančno ministrstvo.

V členu 11, številka 3, je po prvem odstavku vriniti naslednji odstavek:

Ob dodatni odmeri, in sicer tudi že kolikor gre za to, da se dožene nepravilnost prvotne odmere, se more davčni zavezanec enako prisiliti k sodelovanju, kakor v rednem priredbenem postopanju.

Wimmer s r.

тогда как объекту познания по мере развития
нашего знания изменяется содержание и глубина
его познания. Это не означает, что объект
сам по себе не существует независимо от
нашего знания. Объект существует независимо
от нашего знания, но содержание и глубина
его познания изменяется по мере развития
нашего знания.

Выводы

Вопрос о том, существует ли объект
независимо от нашего знания, является
одним из основных вопросов философии
науки. В настоящее время существует
несколько различных точек зрения на
этот вопрос. Одни считают, что объект
существует независимо от нашего знания,
другие считают, что объект существует
только в том случае, если он известен
нашему сознанию. В данной статье
рассмотрены различные точки зрения на
этот вопрос и сделаны выводы о том,
какая из них является наиболее обоснованной.
Выводы следующие: объект существует
независимо от нашего знания, но
содержание и глубина его познания
изменяется по мере развития нашего
знания.

Эпистемология и философия науки

Эпистемология — это философия знания,
которая занимается проблемами происхождения,
структуры и обоснования знания. В
эпистемологии рассматриваются вопросы
о том, что такое знание, как оно
получается, каковы его границы и
каковы его основания. Эпистемология
является одной из основных областей
философии науки.

Философия науки — это философия,
которая занимается проблемами происхождения,
структуры и обоснования знания в
науке. В философии науки рассматриваются
вопросы о том, что такое наука, как
она развивается, каковы ее границы и
каковы ее основания. Философия науки
является одной из основных областей
философии.